

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/135/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518200731
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3518200731.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu L., zastúpeného M., proti žalovanému H., zastúpenému O., o zaplatenie 2.660,98 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 21. februára 2019, č. k. 3Csp/7/2018-69, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 21. februára 2019, č. k. 3Csp/7/2018-69 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.567,96 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05.05.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 2.660,98 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05.05.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania, zamietol. Žalobcovi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 17,84 %. V odôvodnení rozsudku uviedol, že má preukázané uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď žalovaný požiadal právneho predchodcu žalobcu o pôžičku a na základe tejto žiadosti mu právny predchodca žalobcu poskytol bezúčelový úver. Svojou povahou ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení považoval právny vzťah medzi stranami za spotrebiteľský, preto zmluvu podriadil režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a vo vzťahu k Občianskemu zákonníku je lex specialis, čo znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 129/2010 Z. z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Úver je však potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a to s poukazom na § 11 ods. 2 ZSÚ. Veriteľ má totiž pred poskytnutím úveru povinnosť zistiť bonitu klienta, či klient bude schopný splácať úver. Rozhodujúce je dodržanie postupu podľa § 11 ods. 2, v zmysle ktorého je veriteľ povinný zisťovať nielen príjmy klienta, ale aj jeho výdavky, rodinný stav a nahliadnuť do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch. Pokiaľ veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 a z toho vyvodil aj sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V predmetnej veci je zrejmé, že právny predchodca žalobcu pred vstupom do zmluvného vzťahu so žalovaným jeho bonitu náležite neskúmal, nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či teda žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Zo strany právneho predchodcu žalobcu v súvislosti s poskytnutím

úveru žalovanému postačilo zisťovanie príjmov žalovaného, no jeho výdavky skúmané neboli. Možno konštatovať, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou. Na základe uvedeného dospel k záveru, že tu existuje dôvod podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., teda že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, v dôsledku čoho súd vyhodnotil úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má preto nárok iba na vrátenie skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov so zohľadnením čiastočnej úhrady zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie sa zároveň zaoberal vznesenou námietkou premĺčania a dospel k záveru, že táto je dôvodná iba čiastočne. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 29.04.2015. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 20.10.2014, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Veriteľ musí pri zosplatnení dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premĺčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatennej splátky, t.j. v danom prípade splátkou splatnou v októbri 2014 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. dorúčením žalovanému. Trojročná premĺčacia doba neuplynula splatnosťou poslednej splátky, ale splatnosťou najstaršej omeškanej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, ktorá bola splatná 20.10.2014. Veriteľ zosplatnil dlh dňom 19.04.2015, čím sa stal splatný celý dlh. K okamžitému zosplatneniu úveru nedochádza automaticky po tom, ako sa žalovaný dostal do omeškania s platením viac ako troch splátok úveru. Splatnosť celej pohľadávky nenastáva totiž priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu. Pre splatnosť celej pohľadávky v zmysle § 565 Obč. zák. teda nie je významné, kedy mohol veriteľ dlžníka z dôvodu jeho omeškania so splátkami o zaplatenie celej pohľadávky najskôr požiadať, ale či a kedy sa rozhodol svoje oprávnenie využiť a či prípadne dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky skutočne požiadal. K okamžitému zosplatneniu úveru je totiž potrebný jednostranný adresný hmotnoprávny právny úkon žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu), ktorý bol doručený žalovanému, na základe ktorého právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie vyplývajúce z bodu 8.4 zmluvy, t.j. oprávnenie požadovať okamžité predčasné splatenie celej pohľadávky naraz. Žaloba bola podaná v elektronickej forme na súd dňa 20.02.2018, žalovaný vzniesol námietku premĺčania, na ktorú súd prihladol a v dôsledku ktorej súd žalobcovi nepriznal nárok na zaplatenie premĺčaných splátok, t. j. splátok splatných späťne tri roky od podania žaloby, teda splátky splatné 20.10.2014, 20.11.2014, 20.12.2014 a 20.1.2015, t.j. v celkovej výške 311,88 Eur. Vzhľadom na to, že súd považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 1.567,96 Eur (t.j. zo sumy poskytnutého úveru 2.500,- Eur odrátal vykonané úhrady zo strany žalovaného v sume 620,16 Eur, zohľadniac premĺčané splátky v sume 311,88 Eur). Vo zvyšnej časti súd žalobný návrh zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal žalovaný včas odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo odvolaním napadnutý rozsudok v napadnutej časti zmení a žalobu zamietne v celom rozsahu a žalovanému prizná proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu. Namietal, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 10.08.2018 vzniesol námietku premĺčania a žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu. S poukazom na § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka premĺčacia lehota ohľadne celého dlhu začala plynúť odo dňa zročnosti prvej neuhradenej splátky dňa 20.10.2014 a uplynula dňa 20.10.2017. Nárok žalobcu sa tak premĺčal dňa 20.10.2017, resp. podľa predžalobnej upomienky najneskôr dňa 20.12.2017, pričom návrh na súd bol podaný 21.02.2018. Z predžalobnej upomienky zo dňa 28.02.2015 preukázateľne vyplýva, že pôvodný žalobca upozornil žalovaného, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2014, bude veriteľ oprávnený úver zosplatniť. Žalovaný splátku splatnú v mesiaci 12/2014 a ani splátky splatné v mesiaci 10/2014, 11/2014 neuhradil, preto žalovaný pristúpil mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Premĺčanie celého dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. V zmysle § 103 OZ tak plynie premĺčacia doba celého dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku podlieha rovnakému premĺčaniu ako záväzok hlavný. Premĺčanie istiny tak má za následok aj premĺčanie nároku na úroky z omeškania. Žaloba podaná na súd 21.02.2018 je tak podaná po uplynutí premĺčacej doby celej pôžičky, ako aj zodpovedajúcich úrokov z omeškania. Žalovaný súčasne poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v obdobnej a takmer

identickej veci vedenej pod spisovou značkou 3Csp/112/2017, v ktorej na strane žalovaného vystupuje manželka žalovaného V. Z., a v ktorej ten istý senát žalobu zamietol v celom rozsahu.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalobca. Navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím, ktoré je tak vecne správne sa v plnej miere stotožňuje. Uplatnený nárok v tomto súdnom spore čo do právneho dôvodu aj výšky riadne preukázal. S námietkou premlčania sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal, premlčané splátky zamietol a vo zvyšnej nepremľčanej priznanej časti správne vyhodnotil námietku ako nedôvodnú. Listom zo dňa 29.4.2015 bol zosplatnený celý úver ku dňu 19.4.2015, čo žalovaný nerozporoval. Žaloba bola na súde podaná dňa 20.2.2018 a tak nezaplatená úverová splátka splatná dňa 20.02.2015 a časť zosplatneného úveru pozostávajúceho zo splátok predchádzajúcich zosplatneniu splatných od 20.3.2015 premlčaná nie je, keďže nárok bol na súde uplatnený v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby, ktorá pre predčasne zosplatnenú časť úveru začala v zmysle § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka plynúť od 21.03.2015.

4. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. V replike zotrval na vznesenej námietke premlčania a zopakoval svoje tvrdenia z odvolania.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku I. podľa 388 C.s.p. zmeniť z týchto dôvodov:

6. Odvolací súd súhlasí s odvolaním žalovaného a jeho právnym posúdením následkov uplynutia premlčacej lehoty a rozsahu premlčaného práva.

7. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

8. V danej veci súd prvej inštancie správne považoval za rozhodné pre posúdenie premlčania ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého vyhlásením predčasnej splatnosti celého dlhu začína plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 Občianskeho zákonníka), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, t.j. splátky, pre nesplnenie ktorej bolo uplatnené právo veriteľa na zosplatnenie.

9. V § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa spresňujú podmienky predčasnej zročnosti záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky.

10. Súd prvej inštancie však správne ustanovenie právneho predpisu nesprávne použil, interpretoval na daný prípad.

11. V danom prípade z listinného dôkazu predloženého žalobcom predžalobnej upomienky zo dňa 28.02.2015 v spojení s článkom VIII. bod 8.4. zmluvy o poskytnutí pôžičky vyplýva, že k vyhláseniu okamžitej (predčasnej) splatnosti celého dlhu veriteľ- právny predchodca žalobcu pristúpil v dôsledku omeškania žalovaného so zaplatením splátky splatnej dňa 20.12.2014 a že odo dňa zročnosti tejto splátky plynula pre celý dlh, t.j. pre všetky nasledujúce splátky trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňom 20.12.2017.

12. Pokiaľ ide o splátky splatné pred vyhlásením splatnosti, nenastáva pri nich opätovne nová doba ich splatnosti, a tým nezačína plynúť nová premlčacia doba od vyhlásenia okamžitej splatnosti. Inak by pri premlčanej splátke začala plynúť nová premlčacia doba aj po uplynutí 3 rokov (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/176/2014), čo je v rozpore so zákonnou úpravou premlčania a zákonných možností predĺženia premlčacej doby.

13. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

14. Keďže žaloba bola podaná dňa 21.02.2018, teda po uplynutí premlčacej doby dňom 20.12.2018, súd nemôže vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania žalovaným právo resp. nárok na zaplatenie dlhu a to celého dlhu žalobcovi priznať.

15. Preto odvolací súd nepovažuje výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobcovi právo na zaplatenie časti dlhu, za vecne správny.

16. Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že žalobu zamietol i v tejto časti.

18. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. patrí voči žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania i konania na súde prvej inštancie. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).